

...ho upozorňují na sympatie českého prezidenta k Moskvě i odpor k sankcím, které EU zavedla vůči Rusku kvůli anexi Krymu a jeho vojenskému angažmá na Donbasu.

Naopak média ruská použila tentokrát Zemana jako důkaz

Islamisté dětem zakazují cvičení i pastelky

BAGDÁD Ve školách v druhém největším iráckém městě Mosulu už děti nesmějí používat barevné pastelky, zrušen byl i tělocvik. Mosul totiž v červnu obsadili bojovníci Islámského státu (IS) a v místních školách zavedli přísná pravidla, která odpovídají jejich radikální interpretaci islámu. Vyplývá to z deníkových záznamů obyvatel Mosulu, které zveřejnil zpravodajský server BBC News.

Dulkarnaj je pro lidi ve městě nové jméno. Jde o představitel le Islámského státu, který je po věřen dohledem nad vzděláváním v provincii Ninive. Jeho hlavním cílem je oddělit dívky od chlapců v základních školách, píše ve svém deníkovém záznamu ze 14. listopadu irácká učitelka pod jménem Majis.

Na základě nových nařízení dívky nyní musejí jít do jedné budovy a chlapci do jiné. Dívky, které vypadají na svůj věk vyspěle, musejí nosit volné oblečení a přes obličej závoj. Muži nesmějí vyučovat dívky a ženy nemají dovoleno vyučovat chlapce. Toto rozhodnutí je velmi těžké realizovat, jak ve státních školách, tak především ve školách soukromých, které nemají k dispozici mnoho budov. Zcela bylo zakázáno používání barev a barevných pastelek ve školách, líčí učitelka Majis. čtk

Ukrajně,“ tvrdí v úvodu rozhovoru s prezidentem Zemanem reportérka Irada Zejnalovová. Ta mimo jiné vévodí na ukrajinském černém seznamu ruských novinářů, kteří za souhlas s ruskou anexí Krymu a šíření protiukrajinské propagandy nesmí na Ukrajinu.

mla výsledky, podle kterých zveřejnil vůdce nacionalistického hnutí Právý sektor Dmytro Jaroš. V Rusku informace způsobila upřímné zděšení a posloužila jako důkaz, že Rusko je ohroženo nástupem ukrajinského fašismu. Tato žurnalistka si přijela do

hlavním večerním vysílání ho představila ruským divákům jako disidenta a bojovníka za lidská práva. Mimochoodem rozhovor, ve kterém Zeman popisuje Ukrajinu jako zemi, které nemá cenu dávat ani půjčovat, byl zveřejněn bezprostředně poté, co se v Bratislavě sešli lídři zemi vise-

hlavy státu zcela zmaten. Zeman totiž dokonce z obrazovky obvinil Kyjev, že domácí potíže, především hrozbu bankrotu, zastiřá existencí vnějšího nepřítelie a problémy svaluje na něj. „Musí se najít nepřítel, i kdyby vlastně neexistoval,“ tvrdí a vyzývá Ukrajince, aby přestali ostřelovat Donbas.

ci zmentit ruskou politiku vůči Ukrajině. Mogheriniová se v této souvislosti zmínila o snaze o dialog s Ruskem, který by vedl k řešení krize, ale i o potřebě tlačit Kyjev k reformám. Místní zahraniční Unie ale věčera o možné změně podoby průruských hospodářských sankcí nerozhodli. čtk

„Stabilizace“ je návratem k minulosti

„Učit se od Číny stabilizovat společnost? Copak se chcete vrátit do minulosti?“ Říká známý **čínský disident Šao Ťiang** o vystoupení Miloše Zemana v Pekingu.

MAGDALENA SLEZÁKOVÁ

LN V klopě saka máte žlutou stužku, symbol prodemokratických protestů v Hongkongu...

Události v Hongkongu by měly být mementem pro všechny demokratické země. Jsme svědky toho, jak čínská vláda okrádá Hongkong o svobody, které mu před sedmnácti lety slíbila. Tamní lidé bojují za demokratické volby, což se ústředí v Pekingu pochopitelně nezmarnouvá. Bojí se nejen o kapitál, který do země skrze Hongkong proudí, ale také efektu motýlího křídla: když budou svobodně volby v Hongkongu, nebudou se jich obyvatele pevninské Číny dožadovat také? V uplynulých týdních zatklily úřady kolem stovky aktivistů. Provinili se jen tím, že na veřejnosti drželi transparent podporující prodemokratické hnutí v Hongkongu. Represe neustávají, každý den přicházejí zprávy o dalších zadržených liddech. Režim se nezměnil: pod zámlinkou služby lidu v duchu komunisticke ideologie nepřestává utlačovat svůj vlastní národ.

Disident Šao Ťiang zažil represe Pekingu FOTO MAGDALENA SLEZÁKOVÁ

Studentský vůdce

■ Šao Ťiang je jednou z hlavních tváří studentského hnutí, které na konci 80. let v rámci takzvaného **pekingského jara** volalo po reformách čínského systému, a svědkem masakru na náměstí Nebeského klidu, jimž režim prodemokratické demonstrace v noci ze 3. na 4. června 1989 rozdrtil.

■ Jako disident byl vězněn a pronásledován.
■ V roce 1997 se mu podařilo z Číny utéct – přes Hongkong a pouhých deset dní předtím, než Británie metropoli vrátila do rukou čínské vlády. Dnes žije v Londýně.

uvědomil jsem si, že potřebuji odpovídat. Odkud se to násili vzalo? Co zrodilo režim, který je něčeho takového schopný, a ideologii, o niž se opírá? A jak je možné, že zatímco v Číně zemřely během jediné dne stovky lidí, na druhém konci světa si můžete připomínat sametovou revoluci? Snažím se pochopit, co se stalo, učít se z příkladů jiných zemí.

LN A nacházíte vysvětlení?
Jednoduchá odpověď není. V čem je čínský režim jiný, než byl ten československý? Vždyť i on trýznil ty, které ovládal. Oba se navíc učily od Stalina. Přesto je

tu podstatný rozdíl: čínská občanská společnost je velmi slabá. Čína má za sebou dlouhou historii tyranské vlády, z níž dnešní vládcí čerpají. Během kulturní revoluce umučili komunisté lidi k smrti, zacházeli s nimi hůř než se zvířaty.

O dvacet let později to nebylo jiné: po Tchchien-an-menu následovaly vlny reprezí, desítky tisíc lidí byly uvězněny a ve vězení týraný, mnozí nepřežili, jini mají zničené zdraví. Mě zatklí na hranicích s Macaeem, když jsem se pokoušel utéct ze země. Zbili mě a zavřeli do vězení v Kantonu. Strčili mě do cely, kde se těsnilo 140 lidí. Bylo tam nesnesitelné vedro.

Mnohokrát jsem ztratil vědomí. Za 47 dní, co jsem v té cele strávil, jsem zhubl asi 20 kilogramů. Ani poté, co vás propustili, jim neuniknete: šikanují vás na ulici, sledují vás, kamkoli se hnete.

A dnes? Prezident Si Ťin-pching je u moci jen rok a půl. Za tu dobu stihl pozavírat víc disidentů, než se vládě Chu Ťin-tchaa povedlo za deset let. Ti-beťané se upalují, v Sin-ťiangu střídají Ujgury... Za každou cenu si udržet mocenský monopol a kontrolu nad lidmi – to je základní, neměnný princip komunistické strany. Mluví o udržování stability, o vládě práva, ale to je jen propaganda. Vláda práva je ve skutečnosti vláda strany. A porušování lidských práv.

LN Český prezident Zeman však prohlásil, že se od Číny chce učit „stabilizovat společnost“...

Taková slova nejsou jen kontroverzní, ale nesmírně nebezpečná. Politik demokratického státu se chce učít od Číny? Skutečně chce vládit proti vlastním lidem? Nevím, zda si to uvědomuje, ale přesně to totiž ta „stabilizace společnosti“ znamená. I vaše země má za sebou pohnutou historii, spojenou s velkým utrpením. Chcete se snad vrátit do minulosti?

lidovky.cz

celý rozhovor čtete na www.lidovky.cz